

การเรียนรู้ที่ดี เป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุด ของมนุษย์

มนุษย์ต่างจากสัตว์ที่มีศักยภาพในการเรียนรู้สูงมาก อาจ
จะว่าสูงที่สุดก็ได้

อาจเรียนรู้ให้บรรลุอะไรๆ ก็ได้ เช่น บรรลุความจริง
ความดี ความงาม ความสุข

ทุกวันนี้มนุษย์มีปัญหา มาก ถ้ามองว่าปัญหาอะไร
ปัญหาคือคุณภาพชีวิต มนุษย์ควรมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้ง
ทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางปัญญา แสดงว่าการ
เรียนรู้ของมนุษย์ยังไม่ถูกต้อง ที่ทำให้ไม่สามารถสร้าง
คุณภาพชีวิตที่ดี

ระบบการศึกษาปัจจุบันไม่ใช่ระบบการเรียนรู้ที่ดี
ระบบการศึกษาเอา “วิชา” เป็นตัวตั้ง ไม่ได้เอา “ชีวิต”
เป็นตัวตั้ง

การเรียนรู้ที่เอาชีวิตเป็นตัวตั้งนั้น ต้องเรียนรู้จากชีวิตและสิ่งที่
ชีวิตเกี่ยวข้อง ไม่ใช่เรียนเฉพาะใน “ห้องเรียน” และเฉพาะจาก “หนังสือ” ซึ่ง
คับแคบและแยกส่วนลดทอน และจำกัดเป็นอย่างยิ่ง ในขณะที่ชีวิตมีทั้งกาย จิต และความ
สัมพันธ์กับผู้คนและสิ่งแวดล้อม มีการกิน การอยู่ การทำงาน สนุกหรือทรมาน การออกกำลัง การดูแล
รักษาสุขภาพ เรื่องของชุมชน ท้องถิ่น สังคม ทักษะในการสื่อสาร ทักษะในการทำงานร่วมกัน การ
พัฒนาจิตใจให้สูงขึ้น

เราต้องริบปฏิรูประบบการศึกษาจากระบบสอนอันคับแคบ ไปสู่ระบบเรียนรู้อันกว้างขวาง โดย
ตั้งคำถามว่า กระบวนการเรียนรู้ที่ดีคืออะไร ที่จะพัฒนาคนให้เต็มตามศักยภาพของความเป็นมนุษย์

ถ้าทุกคนทุกองค์กรพยายามตอบคำถามว่ากระบวนการเรียนรู้ที่ดีของมนุษย์คืออะไร ภายใน
๑-๒ ปี ประเทศไทยจะมีสมรรถนะในการเรียนรู้สูงขึ้น อันเป็นกุญแจไปสู่การพัฒนาโดยรอบด้าน

ประเวศ วะสี

ขอบคุณ พี่เขียนทุกท่านที่ช่วยเขียนเป็นวิทยาทาน

- บทความที่ตีพิมพ์ในนิตยสาร “หมอชาวบ้าน” อันดีที่จะนำไปเผยแพร่เป็นวิทยาทานสู่ประชาชน แต่ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทางการค้า
- ข้อความโฆษณาใดๆ ที่ตีพิมพ์ในนิตยสารหมอชาวบ้านเป็นไปตามเงื่อนไขทางธุรกิจการค้า คณะบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป